

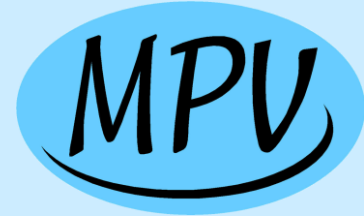
Ohjelmistojen ja palvelujen brandille antama tuki ja sen analysointi

Tuotteiden ja järjestelmien on aina tuettava niiden valmistajan tai tuottajan brandia – brandi syntyy käyttäjäkunnan kokemusten myötä. Tämä esitys pyrkii auttamaan brandin jäsentämisessä ja antaa suuntaviivoja palvelujen ja ohjelmistojen brandille antaman tuen analysoinnille.

Matti Vuori, www.mattivuori.net

Sisällysluettelo

Mikä on brandi?	3
Brandi syntyy kasvamalla	4
Brandin hyödyt	5
Kaksisuuntaista tukea	6
Tavoitteena käyttäjäsuhteen vahvistaminen	7
Brandin kokonaisuus	8
Palvelun operatiiviset tasot	9
Brandin elementit	11
Käyttöliittymien merkitys brandille	15
Liiketoiminnasta käyttöliittymän tarjoamaan brandikokemukseen	16
Vahvan käyttöliittymän luominen	17
Brandin menestystekijöitä	18
Brandin seitsemän kuolemansyntiä	19
Brandin käytettävyys	20
Brandin SWOT – yleisiä ilmiöitä	21
Arviointi, miten palvelu tukee brandia	22
Arvioinnin edellyttämä osaaminen	25
Tarkistuslista on helppo perusväline	26

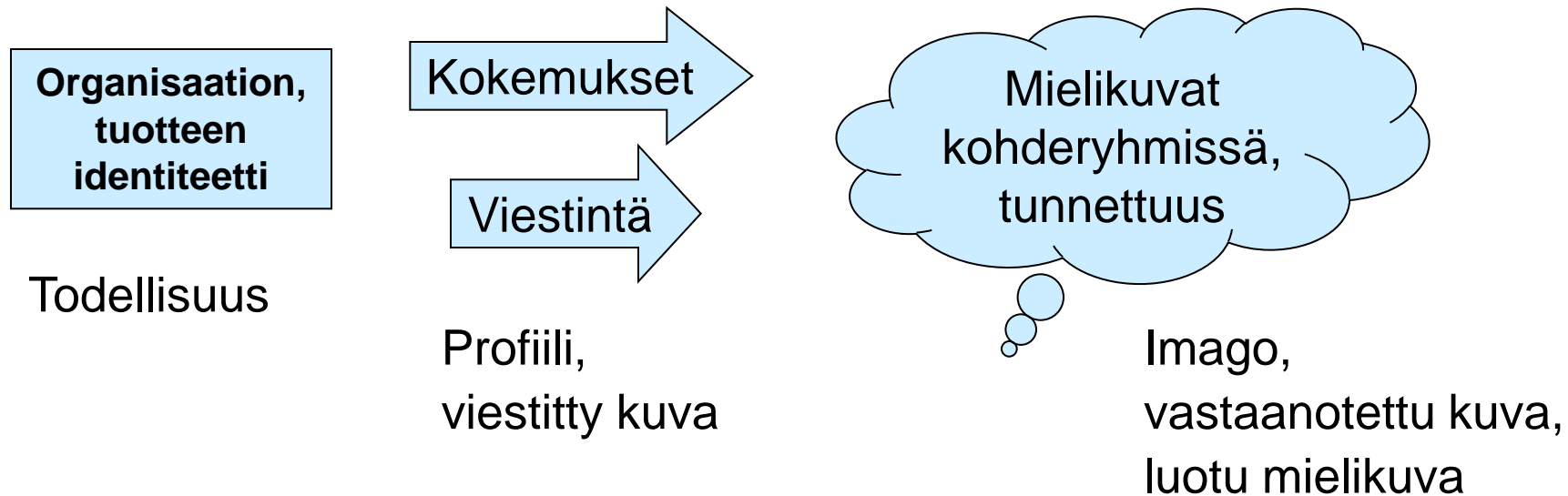
Mikä on brandi?

- Tuotemerkkiin perustuva mielikuva tuotteesta, palvelusta, organisaatiosta kohderyhmän keskuudessa
- Erotuu toisista sille ominaisilla tekijöillä
- Asiakkaat kehittävät brandin – markkinoija vain luo sille mahdollisuuden
  - Merkki ei ole vielä brandi
- Brandi on asiakkaan päässä!
- Visuaalinen ilmekään ei ole brandi – se on vain väline brandin viestimiseen

Brandi syntyy kasvamalla

Brandia ei voida perustaa, se syntyy positiivisen kehityksen kautta

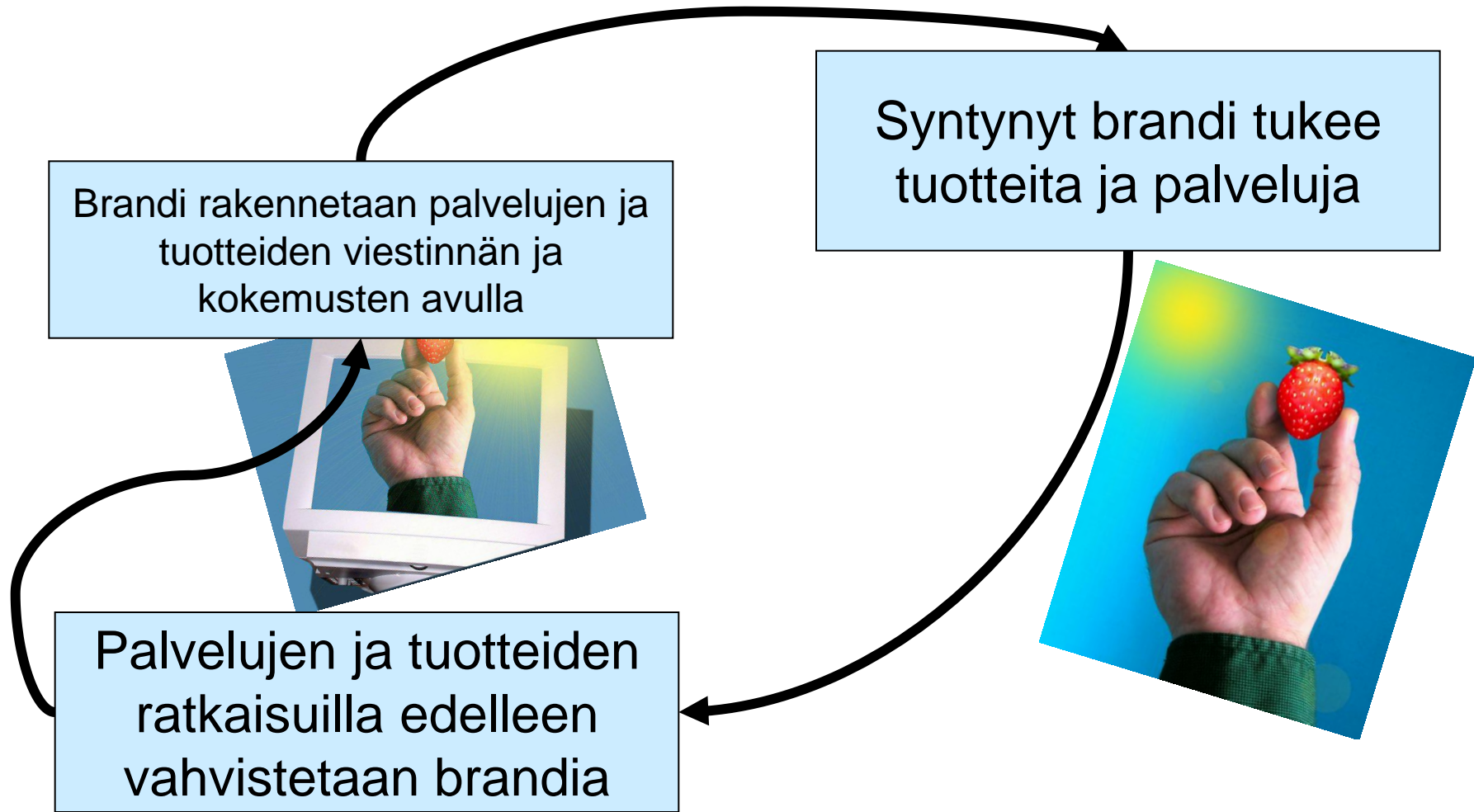
- Vain merkkejä voidaan luoda ja ilmeitä rakentaa

Brandin hyödyt

- Brandi tukee tuotteita ja palveluja
  - Helpottaa tuoteviestintää
  - Brandin avulla tuote on jo puoliksi tuttu
- Antaa arvolupauksen
  - Osataan odottaa tiettyä laatua
- Luo pysyvyyttä asiakassuhteeseen
- Kiintymisen ja luottamuksen vuoksi annetaan pienet puutteet anteeksi
- Tukee toiminnallisten etujen lisäksi tunnetason asioita
  - Yhteinen missio, yhteiset unelmat ja merkitykset
- => Tuloksellisempaa, vakaampaa ja helpompaa liiketoimintaa

Kaksisuuntaista tukea

Tavoitteena käyttäjäsuhteen vahvistaminen

- Brandi unelmien symbolina
- Vahva luottamus
- Ihastuminen -> kiintymys
- Aktivointi suhteen edistämiseen
- Kokemus karttuu ja mielikuvat paranevat joka hetki
- Kokemuksista ja brandin ytimestä viestitään aktiivisesti toisille
- Brandia puolustetaan kaikissa tilanteissa
- Ongelmatilanteissa halutaan aktiivisesti auttaa brandia

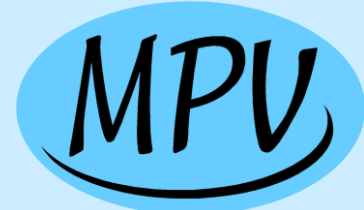
Brandin kokonaisuus

- Brandin keskeisiä elementtejä tai näkökulmia ovat
  - Liiketoiminnan näkökulma, mm. missio
  - Identiteetti
  - Viestintä, ilme
  - Suhde asiakkaaseen ja käyttäjään
- Näitä on edelleen purettu seuraavien sivujen kaavioissa

Palvelun operatiiviset tasot 1/2

- Tunnetaso
  - Psykologinen taso (henkinen tuki) ja sosiaalinen taso (samaistuminen)
  - Arvot, ihastuminen, temperamentti
- Palvelut – toiminnallinen taso
  - Laatu –
    - Brandi syntyy positiivisista kokemuksista ja niiden jakamisesta
    - Lupauksen lunastaminen
  - Valikoima
  - Sopivuus brandiin (tukevat, rikkovat)
  - Tuki tavoitteille

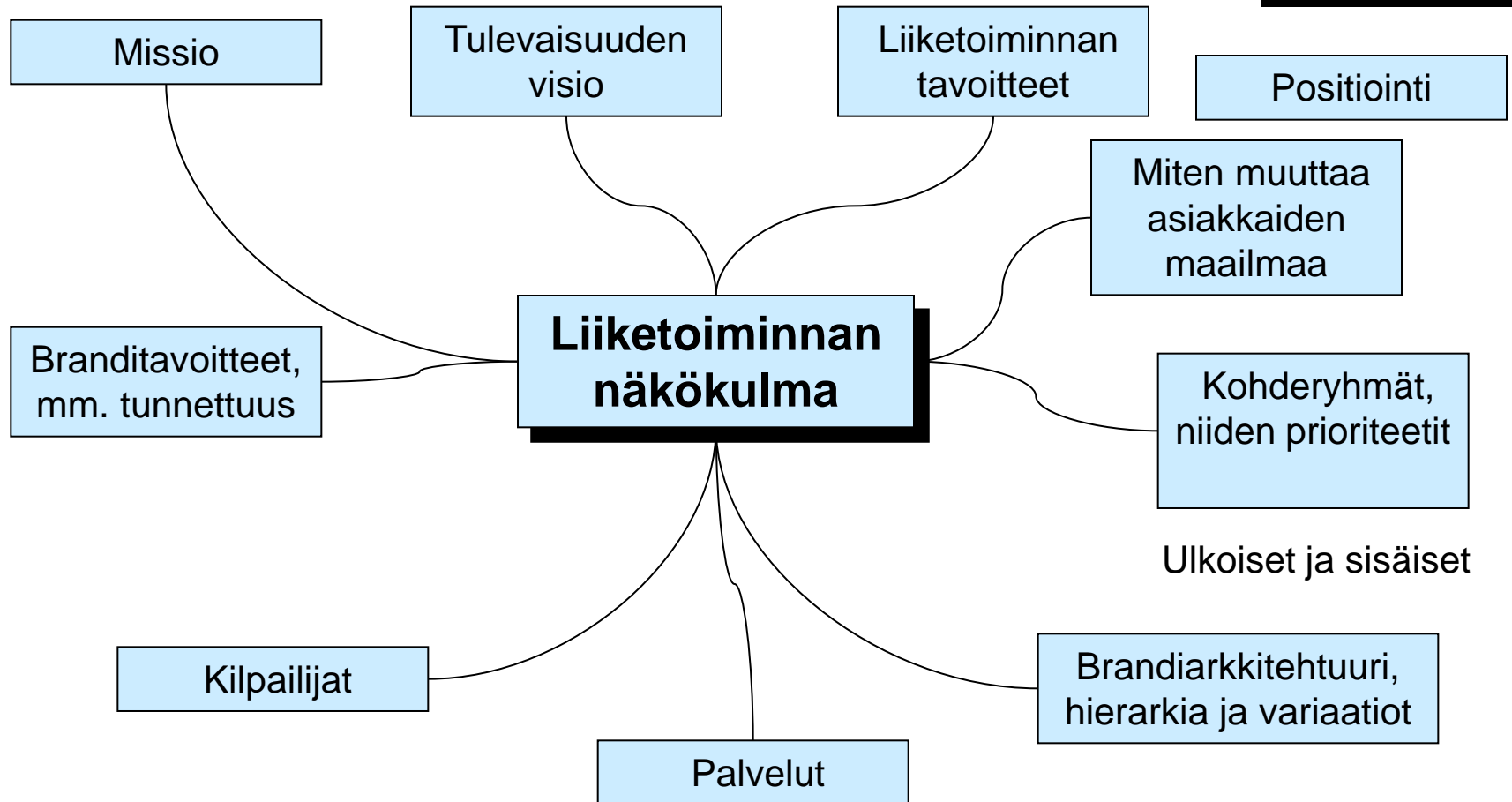
Brandin elementit

Palvelun operatiiviset tasot 2/2

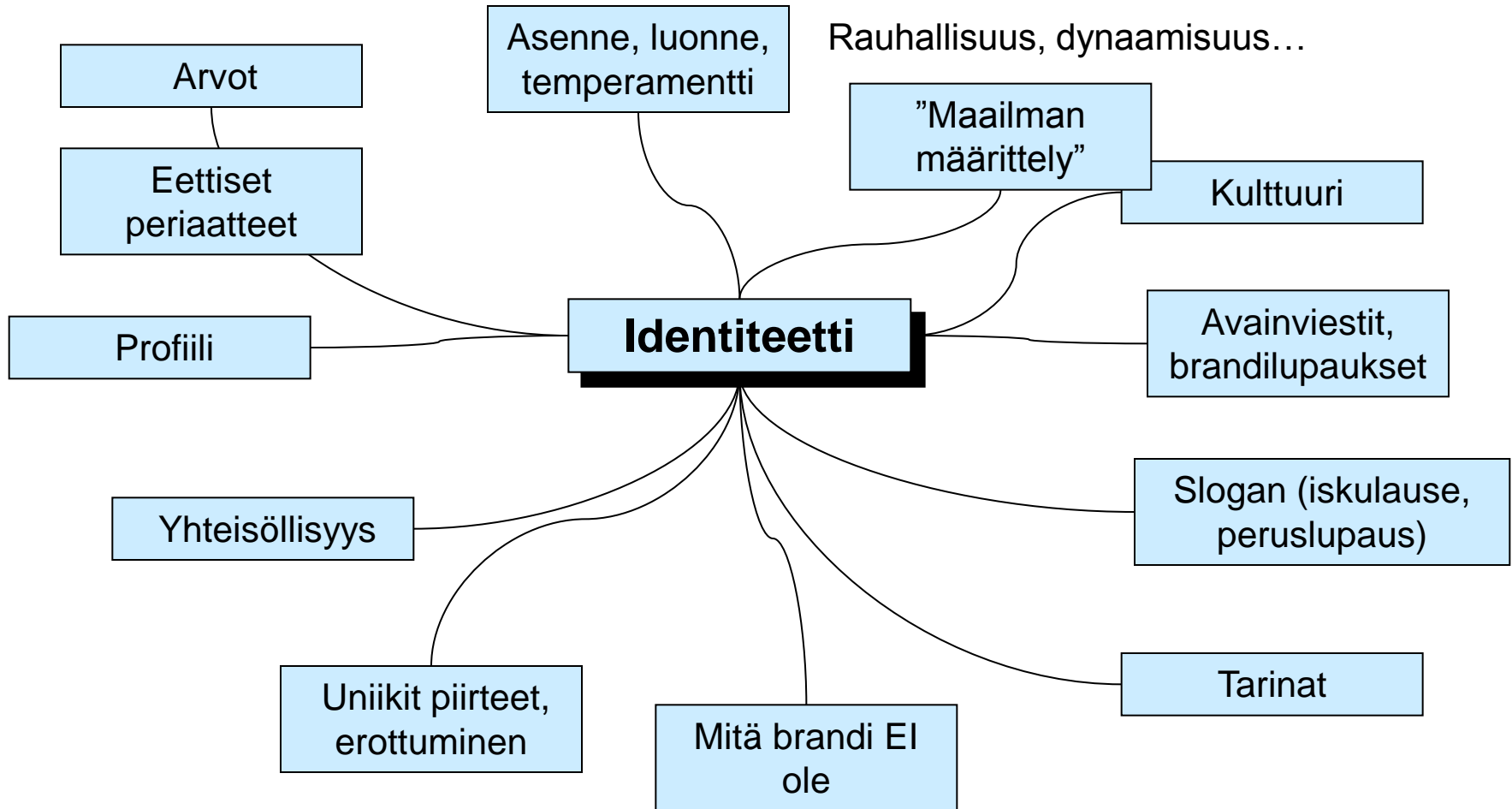
- Ilme
  - Design management, preferenssit
- Käyttöliittymäkonventiot
  - Yhdenmukaisuus

Brandin elementit 1/4

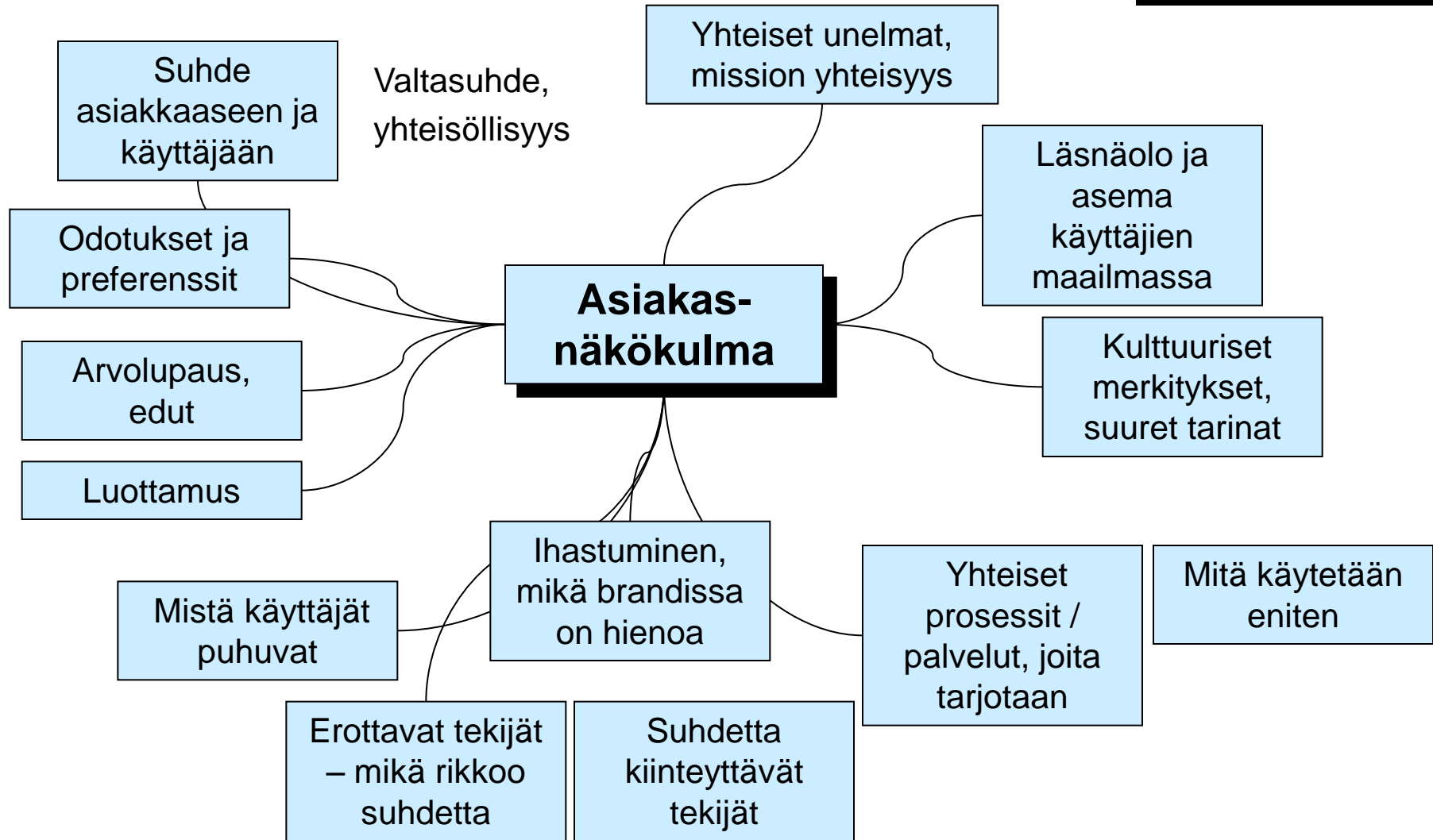
Brandin elementit

Brandin elementit 2/4

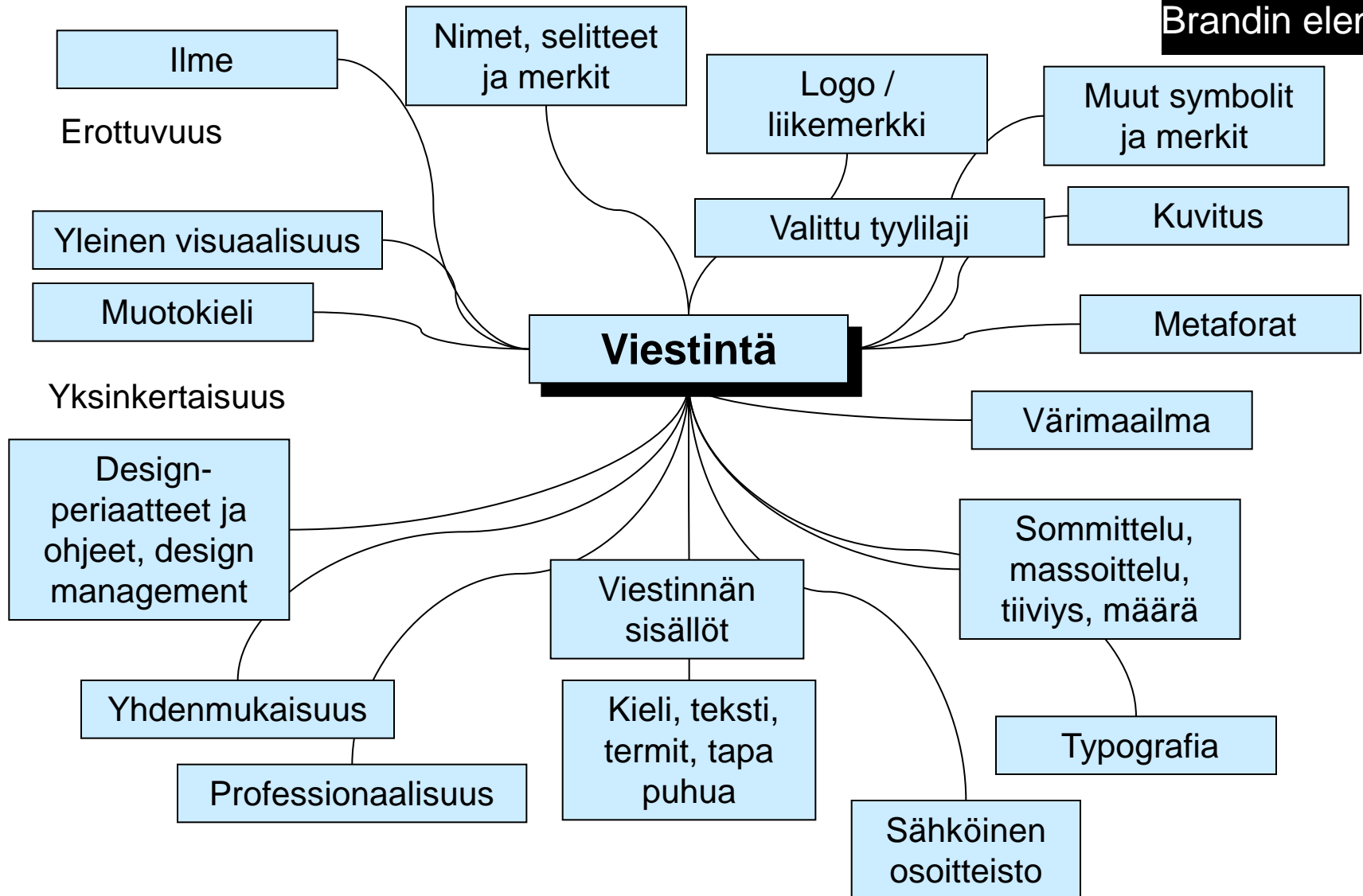

Brandin elementit 3/4

Brandin elementit 4/4

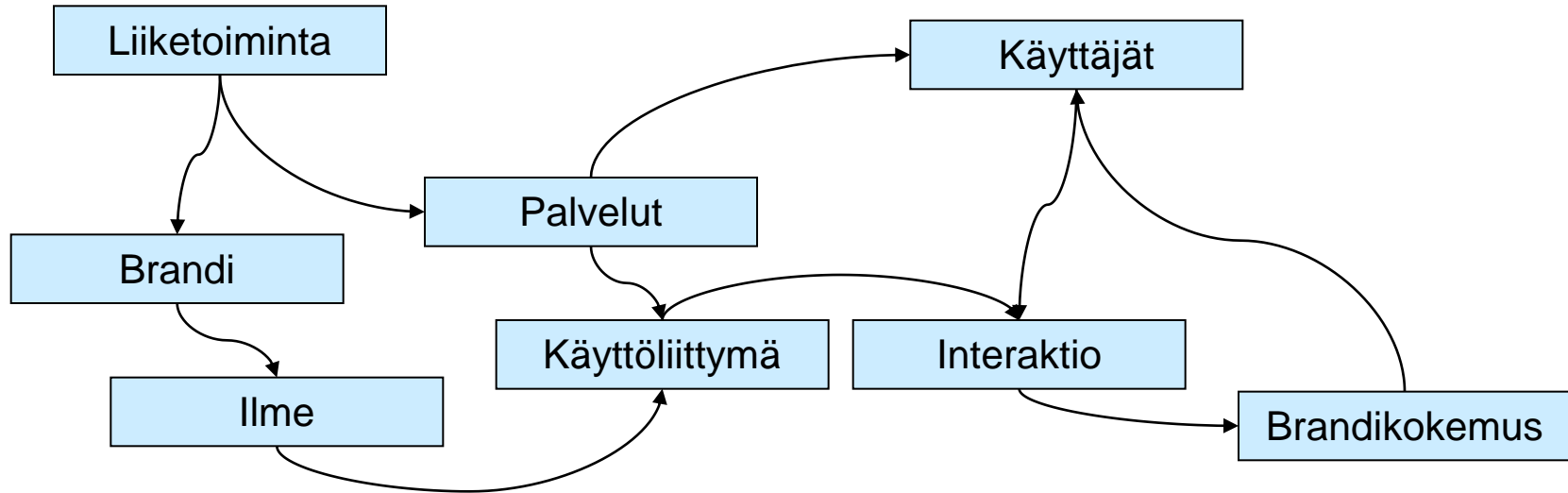
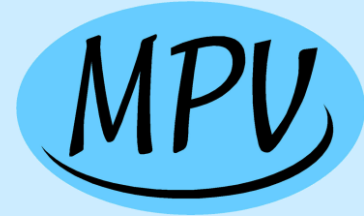
Brandin elementit

Käyttöliittymien merkitys brandille

- Brandi kohdataan käyttöliittymien kautta
  - Pankki kohdataan verkkopankin tai raha-automaatin kautta
  - Kännykkävalmistaja kohdataan kännykän kautta
  - Ohjelmistovalmistaja kohdataan sen tuotteiden kautta
- Käyttöliittymät ovat brandin kasvot, joilla se viestii asiakkaan kanssa
- Käyttöliittymillä luodaan brandia, tuetaan sitä – tai voidaan tuhota se

Liiketoiminnasta käyttöliittymän tarjoamaan brandikokemukseen

- Visuaalinen identiteetti ja elementit • Ulkoasuohjeet • Interaktiosuunnittelun ohjeet

Vahvan käyttöliittymän luominen

- Pelkkä logon ja värimaailman hallinta ei auta pitkälle
  - Keskeistä on taata erinomainen käyttäjäkokemus
- Eväitä
  - Käyttäjien, heidän tavoitteidensa ja toimintansa ymmärtäminen
    - Tarvitaan segmentointia tarkempaa, tyypittävää tietoa
  - Tuotteen identiteetin ymmärtäminen
  - Käyttäjäkeskeinen suunnittelu – tavoitteiden saavuttaminen, luottamus
  - Visuaalisen ilmeen johtaminen toiminnallisuudesta, käytettävyydestä ja brandi-identiteetistä
  - Suunnitteluohjeet – konsistenssi, korkea laatu

Brandin menestystekijöitä

- Sisällöllinen erottuminen, ainutlaatuisuus
- Luja ydin – ydinajatukset, sisällöt
- Sisällön ymmärrettävyys
- Ulkoinen erottuminen
- Tietoisuus kaikesta siihen liittyvästä
- Suunnitelmallinen, johdonmukainen kehittäminen
- Pitkäjänteisyys
- Peruselementtien stabiilius
- Kohderyhmien valinta ja ymmärtäminen
- Markkinoinnin ja viestinnän integrointi
- Tarkoituksenmukainen brandiarkkitehtuuri
- Riskienhallinta – brandi on vaikea saada aikaan, mutta helppo tuhota

Brandin seitsemän kuolemansyntiä

(Kirjasta: Satu Lindroos, Göte Nyman ja Katja Lindroos: Kirkas brandi)

- Brandi ei erotu
- Brandi on ontto
- Brandi on epämääräinen
- Brandi jyrätään – kilpailu
- Brandi ei vetoa
- Brandin lupaus on toiveajattelua
- Brandi on muodin orja

Brandin käytettävyys

- Selkeys
- Yksinkertaisuus
- Kohdentuminen
- Välineistäminen
- Asiakasnäkökulma – ajattelumallit, kieli
- Kantavat teemat

Brandin SWOT – yleisiä ilmiöitä

(Poimintoja yleisellä tasolla malliksi – oman brandin SWOT kannattaa tehdä)

Vahvuudet	Mahdollisuudet
Selkeys ja yksinkertaisuus	Kirkastaminen, kohdentuminen Laajeneminen (lisää massaa) Syvällisempi ymmärrys Tunnetaso, unelmat Yhteisöllisyys
Heikkoudet	Uhat
Kevyt määrittely – sloganin tasolla Muiden ilmeen kopiointi Ilmettä ei ole analysoitu Katteettomat lupaukset – brandi syntyy kokemuksista Tuottajalähtöisyys – ei mietitty kohderyhmien kannalta Intoilu, hype, poukkoilu	Kilpailu Rapautuminen Maailman muuttuminen (heikot signaalit) Yhteisöllisyys Laajeneminen (laimeneminen)

Arviointi, miten palvelu tukee brandia 1/2

- Arvioinnin tavoitteet
  - Kohde
  - Rajaukset
  - Huolenaiheet
- Lähtötiedot (brandin määrittelyt, lähtö- ja taustatiedot)
- Kohteen läpikäynti tarkistuslistan avulla
  - Kaikki tasot
  - Kaikki elementit

Arviointi, miten palvelu tukee brandia 2/3

- Analyysi
  - (Palvelujen laatu, mm. käytettävyys luo pohjan – ilman sitä koko asetelma ei ole relevantti)
  - Yhteensopivuus
  - Tukevat asiat
  - Rikkovat asiat
- Keskeisten asioiden verifiointi testaamalla
  - Mielikuvat
  - Haluttujen brandiviestien ja profiilin vertailu (“Miten paljon olet samaa mieltä...”)
  - Mielikuva-asioissa kvantitatiiviset menetelmät vaativat varsin suuren otoksen. Kvalitatiiviset kevyet tutkimukset verifioivat analyysien johtopäätöksiä laadullisesti, mutta tehokkaasti.

Arviointi, miten palvelu tukee brandia 3/3

- Tulokset:
  - Yleisarvio
  - Mikä hyvää
  - Puutteita
  - Keskeiset kehittämisehdotukset

Brandin elementtien testauksen kaksi näkökulmaa

- Brandilähtöinen – analysoidaan ja verifioidaan kukin haluttu asia
- Käyttäjälähtöinen – selvitetään mielikuvat ja analysoidaan niiden sopivuus brandin tavoitteisiin

Käytännössä nämä näkökulmat yhdistyvät kokeellisessa verifiointissa

Arvioinnin edellyttämä osaaminen

- Vaikka arviointi käyttää välineitä, sen menettelyt eivät ole mekanistisia, vaan edellyttävät osaamista:
  - Tuotepsykologia
  - Toimiala- ja kulttuuriymmärrys
  - Viestinnän ymmärtäminen
  - Käytettävyysosaaminen – ihmisen ja järjestelmien vuorovaikutus
  - Markkinoinnin ja graafisen suunnittelun tuntemus
  - Jne...
- Tämä osaaminen on erilaista kuin perinteisissä brandiin liittyvässä selvitystyössä kuten mielikuva- ja tunnettuustutkimuksissa.
- Kyseessä on myös arviointi- ja analysointiosaaminen, mikä eroaa muotoilijan / graafikon / käyttöliittymäsuunnittelijan osaamisesta
  - Vrt. ohjelmistokehittäjän ja ohjelmistotestaajan osaamisalueiden eroavaisuus

Tarkistuslista on helppo perusväline

- Tarkistuslistassani ”Ohjelmiston tai palvelun brandituen tarkistuslista” on 4 sivua ja seuraavat väliotsikot
  - 1. Liiketoiminnan näkökulma
  - 2. Identiteetti
  - 3. Asiakasnäkökulma
  - 4. Viestintä
  - 5. Palvelut
  - 6. WWW-sivuston käyttöliittymien erityisasioita
  - 7. Luonnetta paljastavia kysymyksiä käyttäjille
  - 8. Brandiin liittyvän toiminnan parantaminen

